

महामारी विरुद्ध सजगता, पूर्वाधार विकास र कृषिमा व्यवसायिकता :

समृद्ध जुगल निर्माणमा हामी सबैको सहभागिता

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को नीति तथा कार्यक्रम

जुगल गाउँपालिका
सिन्धुपाल्योक
बागमती प्रदेश, नेपाल

जुगल गाउँपालिकाको आ.व. २०७७/७८ को नीति, योजना तथा कार्यक्रम

खण्ड १

परिचय र समिक्षा

गाउँसभाका सभाध्यक्षज्यु

गाउँसभाका सदस्यज्युहरू

नेपालमा संघीय प्रणालीको कार्यान्वयनको चरणमा जुगल गाउँपालिकाले विकास, समृद्धि र सुशासनको लय पकिडै गर्दा विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको कोभिड १९ को महामारीबाट सिर्जित असहजता र चूनौतीका बिचमा जुगल गाउँपालिकाको आठौं गाउँसभा शुभारम्भ गर्दै यस सम्मानित सभा समक्ष जुगल गाउँपालिकाको आ.व. ०७७/७८को नीति तथा कार्यक्रम प्रश्तुत गर्दैछु ।

यस महत्वपूर्ण घडीमा कोभिड १९ महामारीको रोकथाम, नियन्त्रण र प्रभावितहरूलाई राहत पूनर्स्थापना लगाएतका कार्यमा हामी प्रतिवद्ध छौं । यस महामारीमा देश तथा विदेसमा रही ज्यान गुमाउनु हुने नेपालीहरूमा श्रद्धासुमन । शोकसन्तप्त परिवारमा हार्दिक समवेदना । उपचाररत सबैको शिघ्रस्वास्थ्यलाभको कामना गर्दछु ।

लोकतान्त्रिक गणतन्त्र प्राप्ति लगायतका विभिन्न आन्दोलनमा जीवन उत्सर्ग गर्ने ज्ञात अज्ञात सम्पूर्ण महान् शहिदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाङ्गली अर्पण गर्दछु ।

महामारीको रूप लिई गरैको कोभिड-१९ ले आगामी दिनमा हाम्रा दैनिकी भनै प्रभावित हुन सक्ने खतरा छ । यसले उत्पादन, उत्पादकत्व तथा जीवन निर्वाहमा कठिनाइ ल्याउन सक्छ । हालको परिस्थितिमा आगामी आ.व.को नीति तथा कार्यक्रम सामान्य अवस्थाको भन्दा फरक भएको छ । कोभिड-१९ को असरबाट सिर्जित आवश्यकताको पहिचान गरेर सोही आधारमा नीति तथा कार्यक्रमका प्राथमिकता निर्धारण गरिएको छ । नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्दा नेपालको संविधान र विद्यमान कानून अनुरूप जुगल गाउँपालिकाले सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरू तथा प्रचलित कानून तथा नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेटका प्राथमिकताहरूलाई समेत आधारको रूपमा लिइएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय

जुगल गाउँपालिकाको समग्र विकासका लागि हाम्रा सामु अवसर र चूनौती दुवै छ । यिनै चूनौती र सम्भावनाको सञ्चुलनलाई कायम राख्दै हामी अघि बढिरहेका छौं । अब म यस सम्मानित गाउँसभा समक्ष गाउँपालिकाले चालु आ.व. अवधिमा संचालन गरेका क्रियाकलाप र प्राप्त उपलब्धीको बिवरण संक्षेपमा पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१.२ चालु आ.व.को नीति तथा कार्यक्रमको समीक्षा

आय व्यय

चालु आ.व.मा अनुमानित आम्दानी ५५,०६,०८,२०१|०८ मध्ये हालसम्म वास्तविक आम्दानी ४५,७६,५०,९९३|०३ रहेको छ । जसमा चालु तथा पुँजिकगत खर्च रु. २१,९९,००,८७७|५३ खर्च भएको छ । हाल सम्म ४०.३८ प्रतिशत खर्च लेखांकन भएको छ । योजनाहरू सम्पन्न भइ सकेको र भुक्तानीको चरणमा रहेको तथा चालु दायित्व भुक्तानीको क्रममै रहेकोले असार मसान्तसम्ममा वास्तविक खर्च बढ्ने छ ।

क. Covid-19 रोकथाम, नियन्त्रण र उपचार तथा विपद व्यवस्थापन

- Covid-19 रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारको लागि जुगल गाउँपालिकाको सातौं गाउँसभामा ७ बुँदे संकल्प प्रस्ताव पारित गरियो । नेपालमा कोरोना महामारी नआउदै चीनमा देखिनासाथ स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई बिद्यालयमा परिचालन गरि कोरोनो संबन्धि सचेतनामुलक कार्य गरिएको छ । स्वास्थ्य सम्बन्धी सहयोगका लागि टोल फ्रि नं १६६०९९६२००९ जारी तथा हेल्थ डेस्कको स्थापना गरि नियमित आवत जावत गर्ने यात्रुहरूको स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- कोरोना संक्रमणको सम्भावित जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्न ज्यापिड रेस्पोन्स टिम (RRT), टास्क फोर्स तथा हाई कमान्ड जस्ता टिमहरू गठन गरी परिचालनको व्यवस्थापन मिलाइएको छ । गाउँपालिकाको आधिकारिक फेसबुक मेसेन्जर ग्रुपमा भिडियोकल तथा अनलाईन विपद व्यवस्थापन समिति तथा कार्यपालिका बैठक बसी तत्काल कार्य सम्पादनको व्यवस्था मिलाइएको छ ।

- सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आवश्यक औषधी, मास्क, सेनिटाइजर, नेवुलाइजर मेसिन, पल्स अक्सिमिटर, थर्मोमिटर र पि.पि.ई सेट व्यवस्थापन गरिएको छ । वडा बस्तीहरूमा मास्क, साबुन र केही वस्तीमा बाल्टिन वितरण गरिएको छ । श्रमीक, विपन्न, असहाय तथा विद्यार्थीहरूको लागि मापदण्ड बनाएर गाउँपालिका भित्र ५२८ परिवार र गाउँपालिका बाहिर काठमाण्डौ र तातोपानी मा २१२६ परिवारलाई चामल, दाल, गेडागुडी, तेल र नुन राहतस्वरूप वितरण गरिएको छ ।
- कोरोना संक्रमणसँग लड्दा लाग्ने खर्चलाई मितव्ययी बनाइएको छ । कोरोना जोखिम रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि स्वास्थ्य सामग्रीहरू (Soap, Mask, Sanitizer, Gloves, PPE, बाल्टिन) खरिद, राहत वितरण, क्षेत्रीय क्वारेन्टाइनमा साभेदारी, गाउँपालिका स्तरीय सामुहिक क्वारेन्टाइन व्यवस्थापन, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र जलविरेमा आइसोलेसन संरचना निर्माणमा र विविध व्यवस्थापन समेत गरी जम्मा रु. ५९,२०,७९६.३०।- खर्च भएको छ ।
- Covid-19 संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडाध्यक्षहरू र जुगल का राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरूद्वारा हस्ताक्षर गरिएको ६ बुँदे संकल्प पत्र जारी गरिएको छ ।
- गाउँपालिकाद्वारा ३० लाखको कोरोना रोकथाम, नियन्त्रण र उपचार कोषको घोषणा गरिएको छ । जसमा गाउँपालिका अध्यक्षबाट २ महिनामा प्राप्त गर्ने सुविधा बराबरको रकम, उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्यहरू र वडा सदस्यहरूले १ महिनामा प्राप्त गर्ने सुविधा बराबरको रकम र गाउँपालिकामा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी बाहेकका सबै कर्मचारीहरू मध्ये अधिकृत स्तरका कर्मचारीहरूले ५ दिन र अन्य कर्मचारीले ३ दिनको तलब बराबरको रकम जम्मा योगदान गरिएको छ । सो कोषमा प्रदेश सरकारबाट रु. १० लाख प्राप्त भएको छ ।
- जुगल गाउँपालिकाको लागि स्वास्थ्य सामग्रीहरू जस्तै थर्मल गन, मास्क, सेनिटाइजर, पि.पि.ई.सेट, ग्लोब्स दिनु भई सम्माननीय सभामुख अग्नी प्रसाद सापकोटा, बलेफी हाईड्रोपावर लिमिटेडका सञ्चालक श्री उमेश कसजू र समाजसेवी श्री ईश्वर गुभाजु तथा गेन्द्र कुमार लामाले सहयोग पुऱ्याउनु भएको त्यसैगरी नेपाल सरकार, बागमती प्रदेश सरकार, स्वास्थ्य मन्त्रालय, स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला विपद व्यवस्थापन केन्द्र तथा One Heart संस्थाबाट RDT लगायतका स्वास्थ्य सामग्रीहरू उपलब्ध भएको छ ।

- विदेशबाट आएका तथा गाउँपालिका भित्रैका व्यक्तिहरू मध्ये हालसम्म १०७ जनालाई RDT परीक्षण र २९ जनालाई PCR परीक्षण गरिएको छ ।
- बलेफी गाउँपालिकासंगको साझेदारीमा जलबिरे प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा १० बेडको तयारी सहित हाल ४ बेडको आइसोलेसन कक्ष संचालन गरिएको छ ।
- Frontline मा रहि काम गर्ने स्वास्थ्यकर्मी, कर्मचारी, जनप्रतिनिधि तथा क्वारेन्टाइनमा खटिने व्यक्तिहरूको कोरोना जोखिम विमा गरिएको छ । जनप्रतिनिधीको हकमा भने बीमा वापतको शुल्क जनप्रतिनिधि स्वयंले व्यहोर्नु पर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- श्री रत्न राज्य मा.वि. चनौटेमा १२० बेड क्षमता भएको गाउँपालिका स्तरीय सामुहिक क्वारेन्टाइन निर्माण गरी हाल २४ बेड संचालनमा रहेको छ । विदेश तथा काठमाडौँबाट आएका व्यक्तिहरूलाई राख्ने काम गरिएको छ । कोरोना जोखिम बढ्दै गएमा सामुहिक क्वारेन्टाइन अपर्याप्त हुने आँकलन गरी होम क्वारेन्टाइनलाई बढावा दिन होम क्वारेन्टाइन सम्बन्धि मापदण्ड जारी गरिएको छ ।
- हालसम्म क्षेत्रीय क्वारेन्टाइन, पाड्ग्रेटारमा ६ जना, क्षेत्रीय क्वारेन्टाइन, चौतारामा ४ जना र रत्न राज्य मा.वि. क्वारेन्टाइनमा ३० जना व्यक्तिहरूलाई राखिएको छ । सबै खालको क्वारेन्टाइनबाट १४ दिनको बसाई पूरा गरि घर फर्कने व्यक्तिहरूको सङ्ख्या ११ जना पुगेको छ ।
- वडा नं. ३ को गुम्बामा एककासी धेरै जनामा मौसमी रूघा खोकी ज्वरो देखा परि २०० जना भन्दा बढी विरामीहरू देखा पर्ना साथ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र जलविरेमा मेडिकल अफिसरहरूको सहयोगमा गाउँपालिकाले तत्काल उपचारात्मक तथा सचेतनामुलक कार्य गरि महामारी नियन्त्रणमा लिइएको छ ।
- सुनकोशी गाउँपालिका वडा नं. ७, पाँच किलो स्थित खाडीचौर-जिरी सडक खण्डको घुम्तीमा भएको बस दुर्घटनामा परी ज्यान गुमाउने ६ जना जुगलबासी मृतकको परिवारलाई प्रति मृतक रु ५० हजार प्रदान गर्नुका साथै शोकको घडीमा गाउँपालिका भर लागु हुने गरी १ दिन सार्वजनिक विदा दिइएको छ ।
- आगलागी, बाढी पहिरो लगाएत प्राकृतिक विपत्ति प्रभावित परिवारलाई क्षतिपूर्ति स्वरूप सामाजिक सहायता रकम प्रदान गरिएको छ ।

ख) आर्थिक क्षेत्र

- सहकारी सिंचाइ मर्मत सम्भार तथा निर्माणको लागि कृषि समुह र सहकारीलाई अनुदान सहयोगको व्यवस्था मिलाइएको छ । पशुपंक्षी स्वास्थ्य व्यवस्थापनका लागि औषधी खरिद गरी वितरणको व्यवस्थापन मिलाइएको छ ।
- बैधानिक रूपमा पशुपालन कार्यलाई अगाडी बढाउने कार्यक्रम अनुसार हाल सम्म ६३ वटा यससंग संबन्धित समुह दर्ता भएका छन् । कृषि ज्ञान केन्द्रद्वारा संचालिन फलफुल बगैचा, च्याउ खेती, तरकारी खेती, कृषी यन्त्र मर्मत र प्रांडारिक खेती संबन्धि तालिममा सहभागी गराइएको छ । जै धाँसको बिउ वितरणको व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- घरपालुवा तथा सामुदायिक कुकुरलाई सि.सि.पि.पि. रोग विरुद्धको क्यानलडिस्टिक तथा रेविज विरुद्धको खोप लगाइएको छ ।
- बाखाहरूलाई खोरेत र भेडा बाखालाई पि.पि.आर. विरुद्धको खोप लगाइएको छ ।
- वडा नं ३ गुम्बामा फौजी किराको आक्रमणबाट वालीनाली जोगाउनका लागि किटनाशक औषधी, स्प्रेयर र आवश्यक प्राविधिक सहयोगको व्यवस्थापन गरिएको छ ।
- पर्यटन प्रबर्द्धनका अम्बाखर्क ताक्पाथिङ पर्यटन पदमार्गको सम्भाव्यता अध्ययन गरिएको छ ।
- छेन्दाड र नेपेमासालमा शौचालय सहितको दुइ कोठे सार्वजनिक पाहुना आवाष गृह लाई न्यानो घरका रूपमा अपग्रेड गरिएको छ ।
- नेपेमासालमा ध्यान केन्द्र निर्माण गरिएको छ ।
- सहकारी संस्थाहरूको तथ्यांक अद्यावधिक, नयाँ दर्ता लगाएतका कार्यको सहजिकरणका लागि सहकारी डेस्क स्थापना गरिएको छ ।

ग. सामाजिक विकास

- भूकम्प पछि भृत्यिएका बिद्यालयहरू मध्ये यो वर्ष थप २ गरि हालसम्म ३२ वटा पक्की विद्यालय भवन निर्माण सम्पन्न भएको छ ।
- चिनिया सरकारको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा निर्माण शुरू भएको रत्नराज्य मा.वि. चनौटेको १५३ कोठे सुविधासम्पन्न आधुनिक भवन निर्माण सम्पन्न भएको छ ।
- स्थानीय पाठ्यक्रम हाम्रो जुगल तयार गरि सबै बिद्यालयहरूमा वितरण गरिएको छ , लकडाउन

अवधिमा इसिडी देखि कक्षा ३ सम्मका वालवालिकाहरूलाई अभिभावकको सहयोगमा घरमै गराउन सकिने क्रियाकलापहरू समेटिएको सहजिकरण पुस्तिका वितरण गरिएको छ ।

- माध्यमिक तहहरूमा आवश्यकताका आधारमा क्रमशः बिज्ञान प्रयोगशाला, पुस्तकालय तथा आइसिटी व्यवस्थापन मिलाइएको छ ।
- रत्नराज्य मावि चनौटेमा प्राविधिक तर्फको सिभिल इन्जिनियरिङ अध्यापन अनुमती प्राप्त भएको छ । बागमती प्रदेश सरकारको सहयोग रहने गरि यही विद्यालयमा आवसीय शिक्षाको समेत कार्यक्रम स्वीकृत भएको छ ।
- मासिक रूपमा प्रधानअध्यापकहरूको बैठकमा असल अभ्यासहरू प्रश्नुती गर्ने परिपाठीको विकास गरिएको छ ।
- बाल बिबाह न्यूनिकरण संबन्धि सडक नाटक अध्यास तालिम, लैगिक हिसा तथा बाल विवाह विरुद्ध बस्ती स्तरीय अभियान संचालन गरिएको छ । योग तथा मनोसामाजिक सुस्वास्थ्य कार्यक्रम संचालन गरिएको छ ।
- जुगल गाउँपालिका वडा नं ४ स्थित नवज्योती आधारभूत विद्यालय निर्माणका लागि प्रदेश सम्पुरक कोष समेतको साझेदारीमा टेण्डर स्वीकृतिको अन्तिम चरणमा रहेको छ ।
- गाउँपालिका स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता सफलतापूर्वक सम्पन्न भएको छ । त्रिपुरासुन्दरी भलिवल प्रतियोगितामा जुगल गाउँपालिका टीमले प्रथम स्थान हासिल गरेको छ । प्रथम सुकुटे महोत्सवको अवसरमा आयोजित जनप्रतिनिधी तथा कर्मचारीहरू सम्मिलित टीमले समेत प्रथम स्थान हासिल गरेको छ । बलेफीमा आयोजित जिल्ला स्तरीय फुटवल प्रतियोगितामा टीम जुगलले सेमिफाइनलसम्मको यात्रा तय गरेको थियो ।
- गाउँपालिका भरिका सबै स्वास्थ्य चौकीहरूमा निःशुल्क उपलब्ध गराउनु पर्ने औषधी पर्याप्त रूपमा व्यवस्थापन गरिएको छ । गर्भवती महिलालाई घिउ अण्डा वितरण तथा पोषण सुधार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ । आर्थिक अवस्था कमजोर भएका गम्भिर प्रकृतिका विरामीहरूका लागि आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराइएको छ ।
- जुगल गाउँपालिका वडा नं ३ क्याउँसिडमा सुत्कर्त्री व्यथा लागि उपचारमा कठिनाई भएकी एक महिलालाई राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रमसंगको समन्वयमा हवाइ उद्धार गरि सफलतापूर्वक उपचार गरिएको छ । सुत्कर्त्री महिलाको हकमा उपलब्ध गराईको निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवालाई निरन्तरता दिइएको छ ।

- वडा नं ५ मा पोखरेमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ निर्माण भइरहेको र तेम्बाथानमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ स्थापना गरिएको छ ।
- सरोकारवाला निकायको समन्वयमा महिलाको पाठेघर रोगको उपचार, औँखा उपचार, जेनेरल स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिएको छ ।
- हाल पुरुष १४०३ र महिला २०४४ गरि जम्मा ३४४७ जना व्यक्तिहरू सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रममा आवद्ध हुनु भएको छ ।

घ. पूर्वाधार विकास

- वडा नं ५ बराम्चीलाई काठको पोल मुक्त गरिएको छ । यो संगै वडा नं ७, ६ र ५ काठको पोल मुक्त भएको छ ।
- ढाँडेमा मोटरपुल निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । यो संगै जुगल गाउँपालिका बाहै महिना सडक सञ्जालसंग जोडिने छ ।
- ढाँडे याडलाकोट हगाम सडक खण्डको प्रवेश खण्ड, ढाँडे बराम्ची सडकको प्रवेश खण्ड, बाँधसिम्ले महभिर मानेढाँडा च्याखुरको प्रवेश खण्ड, सुनखोला धुंगा प्रवेश खण्ड, खुन्दर्क गोल्चे, बैकुण्ठे नाम्पा सडक, सडक कालोपत्रे र सेरा बाँदररुख मानेढाँडा, सिस्नेरी चनौटे वाडगुजे सडक स्तरोन्नती प्रक्रिया अगाडी बढाइएको छ ।
- चालु आ.व. स्वीकृत बजेट कार्यक्रम बाहेक प्रदेश सरकारबाट २ वटा र संघीय सरकार बाट १ वटा गरी २ करोड ८० लाख सम्पुरक कार्यक्रमका लागि बजेट रकम निकासा भएको छ ।
- ग्रामीण वस्ती जोड्ने ढाँडे, हगाम, हाप्रा, बराम्ची, भेडाबारी, पाडताङ, तापगाँ, पागर्पु सडक सडकको विस्तृत सर्वेक्षण सम्पन्न भएको छ ।
- तेम्बाथान सडक पुरयाउने योजना अनुसार नेसमखोला तेम्बाथान नयाँ सडक ट्रयाक खोल्ने कार्य शुरू गरिएको छ ।
- वर्षादले बिगारेका सडकहरू दशै अधि नै खुलाइ आवतजावतलाई सहज बनाइयो ।
- लप्सेखोला बेलीब्रीज निर्माणका प्रक्रिया शुरू भएको छ ।
- नेपाल टेलिकमको मोवाइल नेटवर्क तथा थ्रीजी सेवा विस्तार भएको छ ।
- बोलपत्रको माध्यमबाट ११ वटा योजनाको लागत अनुमान रु २०,४९,०२,०७२।- कायम भएकोमा

पूर्ण प्रतिस्पर्धात्मक बिधिबाट बोलकबोलमा जम्मा रु १२,१३,८५,८३८।- मा ठेकका लागेको छ । यसबाट गाउँपालिकालाई यसै बर्षमात्र प्रत्यक्ष रूपमा रु ८,२७,१६,२३४।- को भार कम भएको छ । औषधी खरिद, कार्यालय सामाग्री खरिद तथा मिलेमतोमा हुन सक्ने बोलकबोल परिपाटीलाई जुगल गाउँपालिका पूर्णतया अस्वीकार गर्दछ ।

- गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माणको लागि आवश्यक ४० रोपनी जग्गा मध्ये हालसम्ममा जग्गादाताहरू श्री ताम ब. श्रेष्ठ, सेर ब. श्रेष्ठ, प्रेम ब. श्रेष्ठ, ऋषिराम पौडेल, निर बहादुर पौडेल र विष्णु माया पौडेल बाट २० रोपनी जग्गा गाउँपालिकाको नाममा प्राप्त भइसकेको र बाँकी २० रोपनी जग्गा पनि तुरुन्तै पास हुने चरणमा रहेको छ । चनौटेमा बन्न लागेको १५ शैयाको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको लागि जग्गादाताहरू श्री टीका दत्त पौडेल, भेषराम उपाध्याय, कृष्णहरि पौडेल र शिवहरि उपाध्यायबाट १० रोपनी ११ आना ३ दाम २ पैसा जग्गा प्राप्त भइसकेको छ ।
- उपभोक्ता समितिबाट १, ४, ६ र ७ नं वडा कार्यालयहरूको नयाँ भवन निर्माणको कार्य थालनी भइसकेको छ । वडा नं २ को कार्यालय भवन निर्माण सम्पन्न भइसकेको छ ।
- चालु आ.व. मा १८४ वटा योजनाहरू रहेकोमा १७७ वटा योजनाहरू सम्झौता भइसकेका छन् । जसमध्ये उपभोक्ता समितिसँग १६४ वटा योजनाहरू सम्झौता भएकोमा हालसम्म १२५ वटा योजनाहरूले भुक्तानी लिईसकेका छन् ।
- चालु आ.व.मा नयाँ सडक २८.६ कि.मि., सडक मर्मत स्तरोन्ती ५० कि.मि. र कालोपत्रे सडक ७ कि.मि. हुने गरी र प्रदेश सरकारको बजेटबाट हने गरि ७९०० कि.मी सडक कलोपत्रे प्रक्रिया अगाडी बढेको छ ।
- जुगल गाउँपालिकाको वडा नं ७ र बलेफी गाउँपालिकाको वडा नं ३ सिमानामा रहेको अति विकट स्थानमा पर्ने बोक्से खोला माथिको फोलुङ्गे पुल निर्माणको कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।
- जिल्ला समचय समितिको साखेदारीमा ११ वटा योजनाहरू सञ्चालन गर्न रु ३ करोड २५ लाख विनियोजित भइसकेको छ । जसमध्ये २ नं वडा कार्यालय भवन मर्मत र घेराबार निर्माण तथा तेम्बाथान सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई भवन निर्माणको कार्य सम्पन्न भइसकेको छ भने गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन, वडा कार्यालय तथा अन्य बाँकी योजनाहरू सम्पन्न हुने

ऋममा रहेका छन् ।

- वडा नं ७ मा कलंसा र वडा नं ५ ढाँडेमा खेलकुद मैदान निर्माण भएको छ । ७ नं वडामा पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले बुद्ध पार्क निर्माण प्रक्रिया अगाडी बढेको छ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत ४९९ जना वेरोजगारहरू सुचिकृत भएका छन् । यस वर्ष यो कार्यक्रममा विनियोजित बजेटबाट सबै वडाहरूमा जम्मा ८ वटा योजनाहरू सञ्चालन भई १३० जनालाई औषत २० दिन रोजगारीको अवसर दिलाईको छ ।

ड. सुशासन तथा संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह

- यस वर्ष थप ४ सहित ऐन, नियमावली, कार्यविधि जस्ता ३३ वटा कानूनहरू निर्माण गरि कार्यन्वयनको चरणमा छन् ।
- अस्थायी तथा करारमा शिक्षक कर्मचारी छनौटमा पारदर्शी पद्धतीको स्थापना भएको छ । यसको सन्देश प्रवाह जुगल बाहिर अन्य विभिन्न भेगमा समेत पुगेको छ ।
- गाउँपालिकाको Village Profile निर्माणको KOBO Apps मार्फत डिजिटल तथ्याङ्क संकलन गर्ने काम शुरू गरिएको छ । हालसम्म ३५६४ घरधुरी र २३३ संस्थागत विवरण सर्वेक्षण सम्पन्न भएका छन् ।
- सामाजिक सुरक्षा र व्यक्तिगत घटना दर्तालाई व्यवस्थित बनाइएको छ ।
- गाउँपालिकाका काम कार्वाही तथा आन्तरिक सुशासनलाई जोड दिनका लागि व्यवस्थित प्रणालीहरूको विकास गरिएको छ । हाल जुगल गाउँपालिकामा संचालनमा आएका डाटा वेस तथा सुचना व्यवस्थापन प्रणाली ९ वटा तथा जुगल एप्स समेत संचालनमा रहेको छ । यस वर्ष योजना व्यवस्थापन प्रणाली, जिन्सी व्यवस्थापन प्रणाली, राजश्व व्यवस्थापन प्रणाली थप गरिएको छ ।
- चालु आ.व.मा जुगल गाउँपालिकाको बजेट निर्माण तथा खर्च लेखांकान संबन्धि कार्य पूर्ण रूप स्थानिय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली SUTRA मार्फत संचालन गरिएको छ ।
- अनलाईन भिडियो कल तथा Zoom meeting मार्फत कार्यपालिका, गाउँपालिका स्तरीय विपद व्यवस्थापन समिति तथा आवधिक योजना तर्जुमा सम्बन्धि बैठक बसिएको छ । Website, Facebook, Email, Apps मार्फत सूचनाको हक र पारदर्शिता कायम गरिएको छ ।

- उपभोक्ता समितिद्वारा सञ्चालन गरिने योजना तथा कार्यक्रमहरूको सम्पौता र भुक्तानी समयसिमा तोकिएको छ । उपभोक्ता समितिका कामकारवाहीलाई सहज बनाउन उपभोक्ता समिति कार्य संचालन तथा भुक्तानी पुस्तिका संचालनमा ल्याइएको छ। चालु आ.व.को वार्षिक गाउँ विकास योजना समेटिएको पुस्तिका (Red Book) प्रकाशन गरी वडा कार्यालय, शिक्षक तथा सर्वसाधरणहरूलाई वितरण गरिएको ।
- जुगल गाउँपालिकाको ५ वर्षे आवधिक योजना तर्जुमाको कार्य थालनी भईसकेको छ ।
- सार्वजनिक खरिद प्रक्रियालाई पारदर्शी, मितव्ययी र प्रतिस्पर्धी बनाउन हालसम्म १५ वटा विभिन्न योजना तथा कार्यक्रमहरूमा बोलपत्र र दरभाउपत्र इ-बिडिङ समेत आव्हान भईसकेका छन् ।
- स्लेट ढुङ्गा तथा दहत्तर बहत्तर संकलन, उत्खनन, उपयोग र निकासीको लागि प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (IEE) स्वीकृत गरी ठेक्का मार्फत राजश्व संकलनको काम भएको छ ।

च. वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

- नदी नियन्त्रण पहिरो नियन्त्रणका लागि आवश्यक्ताका आधारमा तार जाली व्यवस्थापन गरिएको छ ।
- विभिन्न खालका विपदमा परेका घरधुरीहरूलाई आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराइएको छ ।

छ. न्याय क्षेत्र

- न्यायिक समितिमा यस आ.व.मा १४ वटा मुद्दा दर्ता भएकोमा ६ वटा मुद्दाहरू मिलापत्र भएका छन् भने ८ वटा मुद्दाहरू न्यायिक निरूपणको प्रक्रियामा रहेका छन् । मेलमिलाप केन्द्रबाटै विवाद मिलाउन जोड दिईएको छ ।
- मेलमिलापसम्बन्धी अभिमुखिकरण र अन्तरक्रिया कार्यक्रम भएको छ । मेलमिलापकर्ता संयोजकहरूलाई मोबाइल तथा सिम कार्ड, मेलमिलापकर्ताहरूलाई चिनारी स्वरूप क्याप र प्रत्येक मेलमिलाप केन्द्रलाई होडिङ बोर्ड वितरण गरिएको छ ।

८ सरकारी तथा गैरसरकारी संघरसंस्थासँगको कार्यहरू

- UNDP को सहयोगमा साभेदार संस्था सिन्धु उत्थान केन्द्रसँग यस गाउँपालिकाले साभेदारी गरी जम्मा १० वटा योजनाहरू सञ्चालन भएका छन् । जसमा UNDP बाट रु.४७,१२,१०७.७०। बराबरको रकम साभेदारी भएको छ । विभिन्न संस्थासँगको साभेदारीमा पाठेघर क्यान्सर लगायत अन्य स्वास्थ्य सम्बन्धी शिविर आँखा शिविर सञ्चालन गरिएको छ । काठमाडौं विश्वविद्यालय, International Idea को तर्फबाट गाउँपालिकाको संस्थागत क्षमता विकास तथा सुशासनका लागि स्वयंसेवी प्राविधिक सहजिकरण तथा सहयोग भएको छ ।

खण्ड २

आगामी आ.व. २०७७/७८ को बजेट नीति, योजना तथा कार्यक्रम

सभाध्यक्ष महोदय

अब म आगामी आ.व. ०७७/७८ को बजेटको नीति योजना तथा कार्यक्रम पेश गर्न गइरहेको छु ।

गाउँपालिकाको दीर्घकालिन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य र अपेक्षित उपलब्धि

✓ सोच

महामारी विरुद्ध सजगता, पूर्वाधार विकास र कृषिमा व्यवसायिकता : समृद्ध जुगल निर्माणमा हामी सबैको सहभागिता

✓ लक्ष्य

महामारी विरुद्ध संयमित भइ सामना गर्ने । ठुला र परिणाममुखी पूर्वाधारमा जोड दिने । कृषि उत्पादन, साना घरेलु उद्योग, रोजगारीमूलक व्यवसायलाई बढावा दिने । जडीबुटीको व्यावसायिक खेतीलाई प्रोत्साहन गर्ने ।

✓ उद्देश्यः

महामारीको रोकथाम तथा विवद न्युनिकरणका लागि आवश्यक संयन्त्र परिचालन गर्ने, पूर्वाधारको विकास गर्दै जनतालाई आयमुलक तथा सीपमुलक कार्यमा प्रोत्साहित गर्दै आर्थिक विकास तथा गुणस्तरीय जीवन निर्वाहमा सघाउ पुऱ्याउने ।

नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमामा अवलम्बन गरिएका आधारहरू देहाय अनुसार रहेका छन् :

- नेपालको संविधान
- प्रदेश कानून
- जुगल गाउँपालिकाको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७५
- वातावरण सम्बन्धी नीतिहरू, धारा ५९ को आर्थिक अधिकार, भाग १९ को आर्थिक कार्य प्रणाली,
- नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य विस्तृतिकरणको प्रतिवेदन,
- संघीय तथा प्रदेश सरकारले अंगिकार गरेको आवधिक योजनाले लिएको नीति तथा प्राथमिकताहरू,

- संघीय सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तीय नीतिहरू,
- नेपालले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिवद्धताहरू,
- दीगो विकासका लक्ष्यहरू (SDG)
- राष्ट्रिय आवधिक योजना
- संघीय सरकार र प्रदेश सरकारका नीति तथा कार्यक्रमहरू
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ का प्रावधानहरू,
- विकासका समसामयिक मुद्दाहरू जस्तै सामाजिक संरक्षण, जलवायु परिवर्तन र विपद व्यवस्थान, खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, लैंगिक सशक्तिकरण तथा समावेशी विकास,
- बाल मैत्री स्थानीय शासन, वातावरण मैत्री स्थानीय शासन, खुला दिसामुक्त तथा पूर्ण सरसफाई, उर्जा संकट लगायतका अन्तर सम्बन्धित विषयहरू,
- जुगल गाउँपालिकाका प्राथमिकतामा परेका कार्यक्रमहरू तथा आवश्यक देखेका अन्य विषयहरू

आ.व. २०७७/७८ को लागि गाउँपालिकाको समग्र विकास नीतिहरू यस प्रकार हुनेछन् ।

- जुगल गाउँपालिकाको मूख्य सडक र ठूला योजनाहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- वडाका मूख्य सडकलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- कोभिड १९ महामारी रोकथाम तथा न्युनिककरणका लागि गरिने कार्यमा जोड दिइनेछ ।
- आर्थिक विकास, जीविकोपार्जन र आयआर्जनमा जोड दिइनेछ ।
- मानवीय विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य र सरसफाईमा जोड दिइनेछ ।
- कृषि, पशु, वन, वातावरण र पर्यटनको प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ ।
- स्वच्छ पारदर्शी र जनमैत्री सार्वजनिक सेवामा जोड दिइनेछ ।
- सेवा प्रवाह, संस्थागत विकास र सुशासनमा जोड दिइनेछ ।
- लैंगिक समानता, सामाजिक समावेशीकरणमा जोड दिइनेछ ।
- राजस्व बृद्धिमा जोड दिइनेछ ।
- दीगो विकास, वातावरण संरक्षण र विपद व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ ।
- प्रशासकीय सुधारमा जोड दिइनेछ ।

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को लागि विस्तृत नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु :-

1. कोभिड १९ संक्रमणबाट हुन सक्ने जोखिमलाई रोकथाम र नियन्त्रण गर्न गाउँपालिकाको लागि आवश्यक स्वारक्षा सामाग्रीहरूको व्यवस्थापन गरिनेछ । संक्रमण जोखिममा रहेका सबै व्यक्तिहरूको RDT तथा PCR परीक्षणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
2. संक्रमणको सम्भावित जोखिममा रहेका, विदेशबाट तथा जोखिमग्रस्त क्षेत्रबाट आएका व्यक्तिहरूलाई क्वारेन्टाइनमा राखिनेछ । होम क्वारेन्टाइनहरूलाई सुरक्षित र व्यवस्थित बनाइनेछ
3. एम्बुलेन्स सेवालाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ । संक्रमणको विरुद्ध लड्न सबै तहका सरकार, निजी क्षेत्र तथा संघ संस्थासँग आवश्यक समन्वय तथा सहयोगको वातावरण बनाइनेछ ।
4. कोभिड १९ रोकथाम र नियन्त्रणको लागि Frontline मा रहि काम गर्ने सबै व्यक्तिहरूको सुरक्षामा विशेष ध्यान दिइनेछ । कोभिड १९ का कारण विधार्थी, गर्भवती महिला, जेष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्ति, डिप्रेशनमा रहेका व्यक्ति तथा मनोसामाजिक परामर्श आवश्यक पर्ने व्यक्तिहरूलाई मनोपरामर्श सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
5. गुम्बा नेलम सुरुडमार्ग, बलेफी तेम्बाथान वैकल्पिक राजमार्ग, जुगल चक्रपथ निर्माण जस्ता वृहत्तर पूर्वाधार परियोजनाका लागि प्रदेश तथा संघ सरकार समक्ष अनुोध गरिनेछ । विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन भएका अन्य तुला आयोजनाहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
6. साना खालका योजनाहरूमा हेवी उपकरण प्रयोग गर्ने परिपाटीलाई निरुत्साहित गर्दै श्रमिक मजदुरहरूबाट नै उपभोक्ता समिती गठन गरिनेछ । पूर्वाधार विकासलाई रोजगारीसंग जोडिनेछ । योजनाहरूका लागि आवश्यक गैर स्थानीय सामाग्री सोभै खरिद गरि उपभोक्ता समितीलाई उपलब्ध गराइ काम गर्ने र श्रमिकहरूलाई रोजगारी उपलब्ध गराउन जुगल रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइनेछ । जुगलमा निर्माण गरिने विकासमा स्थानीयताको भल्को दिइनेछ ।
7. गाउँपालिकाको गौरवको आयोजनाको रूपमा रहेको ढाँडे कात्तिके तेम्बाथान सडकको ढाँडे-सुनखोला खण्ड प्रदेश सरकारको सहयोगमा आगामी आ.व.भित्र कालोपत्रे गर्ने कार्य सम्पन्न गरिनेछ । सुनखोला देखि अगाडीको सडक खण्ड पीचका लागि थप पहल गरिनेछ । गाउँपालिकाबाट सबै वडा केन्द्रसँग सडक संजालमा जोडिने गरी आवश्यक कार्य गरिनेछ उक्त सडकहरूलाई कालोपत्रे गर्नका लागि आवश्यक वजेट विनियोजन गरिनेछ । डिपिआर

- तयार भएका वडा स्तरका सबै सडकहरू कालोपत्रे गर्नका लागि संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरिनेछ । प्राथमिकतामा परेका झोलुङ्गे पुलहरू ऋमश निर्माण गरिनेछ ।
8. नयाँ सडक निर्माण भन्दा पुराना सडकहरूलाई स्तरोन्नती गरी दिगो बनाउने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ जसको लागि माटे, ग्रामेल वा सोलिड भईसकेका सडकहरूको स्तरोन्नती गरिनेछ । पिच सडकहरूको सड्ख्या र दुरीमा विस्तार गरिनेछ । नयाँ बन्ने सडक ट्रयाकहरूमा नाला व्यवस्थापन अनिवार्य बनाइनेछ ।
  9. निजीक्षेत्रबाट संचालित जलविद्युत आयोजनाहरूमा स्थानीय समुदायको अधिकतम शेयर लगानीलाई सुनिश्चित गराउन आवश्यक समन्वय र सहजिकरण गरिनेछ ।
  10. संघीय राजधानीको नजिक जुगल क्षेत्रमा धेरै प्रकारका जलविद्युत आयोजना निर्माण भैरहेका र निर्माणको सम्भावना रहेकोले यस क्षेत्रलाई एकिकृत जलविद्युत अध्ययन केन्द्रको रूपमा विकास गर्न आगामी आ.व.भित्र सम्भाव्यता अध्ययन कार्य सम्पन्न गरिनेछ । यस कार्यको लागि जलविद्युतसँग सम्बन्धित अध्ययन अनुसन्धान गर्ने संघ/संस्थाहरूसँग आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
  11. राष्ट्रिय प्रसारण लाइनले नछोएका वस्तीहरूमा प्रसारण लाइन विस्तार गर्ने, काठको पोललाई फलामे पोलले विस्थापन गर्ने र वितरण लाईनमा रहेको नाङ्गो तारलाई कालो तारले विस्थापन गरी “नाङ्गो तार मुक्त क्षेत्र” बनाइदै लगिनेछ ।
  12. गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माणको कार्य शुरू गरिनेछ । वडा कार्यालय भवनहरू निर्माण सम्पन्न गरिनेछ ।
  13. सूचना तथा प्रविधि विकासको लागि चाहिने पूर्वाधारहरू निर्माण गरिनेछ । Broadband Internet सेवा सुविधाको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ । महत्वपूर्ण पर्यटकीय क्षेत्र, नदी, पोखरी, हिमाल, धार्मिक स्थल, विद्यालय र कार्यालयहरूलाई Google map resources , Resource Mapping मा आवद्ध गरिनेछ ।
  14. २०७७ साल श्रावण १ गतेबाट वडा कार्यालयबाट सम्पादन हुने सिफारिस, राजश्व संकलन लगाएतका कार्यलाई पूर्ण डिजिटल प्रणालीबाट संचालन गरिनेछ । साथै योजना व्यवस्थापन प्रणालीलाई वडा स्तरमा विकेन्द्रित गरिनेछ ।
  15. न्यायीक समिति, व्यवसाय, कृषि तथा सहकारी व्यवस्थापन प्रणाली, वडा कार्यालय व्यवस्थापन प्रणाली, दर्ता चलानी व्यवस्थापन प्रणाली निर्माणको अन्तिम चरणमा पुगेको छ । अब शिक्षा

शाखा र प्राविधिक शाखा संचालनका लागि व्यवस्थापन प्रणाली तयार गरि गाउँपालिकाबाट सम्पादन हुने तथा वडा कार्यालयबाट हुने सबै खाले सेवा प्रणालीलाई डिजिटाइज गरिने छ ।

16. चनौटेमा १५ शैयाको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र निर्माण निर्माण गरिनेछ ।
17. कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रलाई व्यवसायिकता प्रदान गर्न व्यवसायिक किसान तथा समुहहरूलाई अनुदानमा १ पैसा व्याजमा ऋण उपलब्ध गराउन बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूसंग साझेदारीको व्यवस्था मिलाइनेछ । कृषि समूह तथा कृषि सहकारी मार्फत कृषिजन्य वस्तुहरूको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरी लक्षित वर्गको आय आर्जन अभिवृद्धिमा जोड दिइनेछ ।
18. उत्पादनको बजार व्यवस्थापनको लागि कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण, संकलन तथा विक्रि समुह गठनमा प्रोत्साहन गरिनेछ । कृषि तथा पशु व्यवसायमा परम्परागत अनुदानलाई निरूत्साहित गरि उत्पादनमा आधारित अनुदानको व्यवस्थापन मिलाइनेछ ।
19. जुगललाई दुध, मासु तथा तरकारी जन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउने तर्फ जोड दिइनेछ । प्रत्येक घर: एक करेसावारी, व्यावसायिक पशुपालनलाई प्रबंद्धन गर्न आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
20. हिमाली क्षेत्रमा व्यवसायिक भेडा, तथा चौरी पालनलाई प्रोत्साहन गर्न पशुस्वास्थ्य, वीमा, चरण क्षेत्र, खर्क र गोठहरूको व्यवस्थापन, उत्पादनमा आधुनिक प्रविधिको प्रयोग र उत्पादनको वजारीकरणमा आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
21. स्थानीय सीप, श्रोत, साधन एवं प्रविधिको प्रयोगलाई बढवा दिई व्यवसायिक उत्पादन तर्फ अग्रसर गराउने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । लघु, घरेलु तथा साना उद्यमीलाई मफौला तथा ठूला उद्योगहरूको सहयोगी उद्यमका रूपमा विकास गर्न सहजिकरण गरिनेछ ।
22. भूगोल, माटो, जलवायू तथा वातावरण अनुकूल हुने कृषिजन्य उत्पादनहरू (आलु, धान, गहुँ, मकै, कोदो, चिया, च्याउ, अदुवा, लसुन, बेसार लगायतका तरकारी तथा फलफूल आदि) तथा पशुजन्य उत्पादनहरू (दुध, अण्डा, मासु, घिउ, छुर्पी, माछा आदि) तथा जडिवुटी खोतीको क्षेत्र पहिचान गरी प्रोत्साहनका कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ । अर्गानिक आलु खेतीलाई व्यवसायिकता प्रदान गरिनेछ । “जुगल अर्गानिक आलु” को नामबाट ब्रिण्डड गरि वजारिकरण गरिनेछ ।

23. विदेशबाट फर्कका महिला तथा पुरुषहरूलाई कृषि तथा पशुपालन तर्फ आकर्षण गरिनेछ । श्रमशक्तिको विदेश पलायनलाई रोक्न कृषि तथा पशुपालनको क्षेत्रलाई रोजगारमूलक क्षेत्रको रूपमा विस्तार गरिनेछ।
24. प्रत्येक बडामा कोल्ड स्टोर, गोदामघर र कलेक्सन सेन्टर स्थापना गर्ने सुरुवात गरिनेछ । हाट बजार तथा कृषि मेला प्रदर्शनीको व्यवस्था मिलाइनेछ । व्यवसायिक उत्पादनमा जोडिएका उत्कृष्ट कृषकहरूलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
25. कृषि क्षेत्रमा बढ्दै गईरहेको फौजी लगायतका कीरा तथा किटहरूको आक्रमणलाई नियन्त्रण गर्ने संयन्त्र अपनाइनेछ । प्रत्येक किसानलाई कृषि तथा पशुपन्ची बिमा कार्यक्रममा आवद्ध गराई प्राकृतिक प्रकोप र अन्य जोखिमबाट कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा हुने हानी नोक्सानीलाई सुरक्षित गरिनेछ ।
26. प्लाष्टिक टनेल, थोपा सिंचाई र साना सिंचाई जस्ता सहयोगका कार्यक्रम ल्याइनेछ । व्यवसायिक खेती तथा पशुपालन गर्ने कृषकहरूको लागि प्रतिफलमा आधारित अनुदान उपलब्ध गराइनेछ । साझेदारी अनुदानमा आधारित आधुनिक कृषि सामग्रीहरू वितरण गरिनेछ ।
27. कम्पोष्ट मल, जैविक मल तथा जैविक विषाधी बनाउनका लागि कृषकहरूलाई विशेष तालिमको व्यवस्था मिलाइनेछ । आई.पि.एम. कृषक पाठशाला कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । कृषि तथा पशु प्राविधिकहरूलाई कृषक तथा पशुपालक मुखी बनाइनेछ ।
28. बाँझो जग्गाहरू प्रयोगमा प्रोत्साहन गरि खेतीयोग्य जमिनमा रूपान्तरण गरिनेछ । कृषि योग्य जमिनमा १२ महिना सिंचाई सुविधा हुने प्रवन्ध मिलाइनेछ । भौगोलिक विशेषता सहितको कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनहरूको ब्राण्डिङ गरि प्रचार प्रसार गरिनेछ ।
29. पर्यटनलाई प्रवर्द्धन गर्ने होम स्टेको विकासमा जोड दिइनेछ । नेपेमासाल पर्यटन पदमार्गलाई स्तरोन्तती गरिनेछ । दोमाड पोखरी गेगागकुण्ड विकास परियोजना कार्यक्रमलाई अगाडी बढाइने छ ।
30. मदन भण्डारी माउन्टनेरिङ स्कुल संचालनका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
31. काठमाडौंको सबैभन्दा नजिक करिब १४७ कि.मि. (सडक र पैदल मार्ग) दुरीमा रहेको जुगल हिमालको वेशक्याम्पसम्म पर्यटकलाई पुरयाउनका लागि पूर्वाधार निर्माण थप व्यवस्थित बनाइनेछ ।

32. गाउँपालिका भित्र रहेका ऐतिहासिक एवं सांस्कृतिक महत्वका धरोहरहरूको खोजी पहिचान एवं संरक्षण र संवर्द्धन गर्ने तर्फ जोड दिइनेछ । सोही आधारमा घरबास (होमस्टे) को विकाशलाई जोड दिइनेछ ।
33. पर्यटन प्रबद्धनको लागि वृत्त चित्र, पर्यटन प्रोफाइल, ब्रोसर, बुलेटिन, आइटिनरी रूट नक्सा जस्ता प्रचारात्मक सामाग्रीहरू तयार गरी प्रकाशन गरिनेछ । जलविद्युत पर्यटनलाई प्रबद्धन गरिनेछ ।
34. विभिन्न सामुदायिक संस्थाका रूपमा तथा बचत कोषका रूपमा संचालनमा रहेका साना समुहहरू तथा गरिवी निवारण कोष कार्यक्रम अन्तरगत संचालित सामुदायिक संस्थाहरूलाई सहकारी संस्थका रूपमा रूपान्तरण गरि बैधानिक रूपमा संचालनका लागि प्रोत्साहन गरिनेछ ।
35. गाउँपालिकामा रहेका सुचिकृत वेरोजगार युवाहरूलाई योग्यता र क्षमता अनुसार न्यूनतम १०० दिनको कामको अवसर प्रदान गरिनेछ ।
36. लैंगिक हिंसा, मानव वेचविखन, घरेलु हिंसा, वालविवाह, वहुविवाह जस्ता सामाजिक विकृति विरुद्धको नीति अवलम्बन गरिनेछ । सामाजिक कुरीतिलाई अन्त्य गर्न सचेतनात्मक, प्रवर्धनात्मक नीति, दण्डात्मक नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
37. यूवाहरूमा सीप तथा नेतृत्व विकास, स्वरोजगार तथा खेलकुद प्रशिक्षण कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ । गाउँपालिका र वडास्तरीय यूवा तथा खेलकुद विकास समिति गठन गरिनेछ । प्रत्येक वडामा खेलकुद विकासको लागि आवश्यक पूर्वाधारहरू निर्माणको थालनी गरिनेछ । जुगल भलिबल कपको थालनी गरिनेछ ।
38. व्यवहारमै जातिय भेदभाव र छुवाछुतको अन्त्य गर्न ठोस कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ । दलित बस्तीहरूमा विकासको सुनिश्चतता गरिनेछ । दलितहरूको सीप र कलासँग सम्बन्धित आर्थिक क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न मद्दत गरिनेछ ।
39. लैंगिक तथा बालबालिका सम्बन्धि हिंसा र बाल विवाहलाई न्यूनिकरण गरिनेछ । बालबालिकाहरूको प्रतिभालाई प्रस्फुटन गर्न कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ । गाउँपालिकालाई बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणाका लागि पहल गरिनेछ ।
40. असहाय, अपाङ्ग तथा जेष्ठ नागरिकहरूलाई सामाजिक सुरक्षा र संरक्षणको प्रत्याभूति दिलाइनेछ । जेष्ठ नागरिक सेवा तथा मिलन केन्द्र स्थापनाको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।

41. महिला, बालबालिका, आदिबासी जनजाति, मानव अधिकारलगायतका क्षेत्रमा नेपालले अनुमोदन गरेका संयुक्त राष्ट्रसंघ तथा अन्तर्राष्ट्रिय घोषणालाई स्थानीयकरण गर्न सोका प्रावधानहरू प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
42. सामुदायिक विद्यालयहरूमा भर्चुअल तथा अनलाइन पाठनपाठनका लागि प्रविधिमैत्री शिक्षा प्रणालीको व्यवस्थापन मिलाइनेछ । वैकल्पिक शिक्षा प्रणाली प्रयोगमा ल्याइने छ । वालमैत्री स्थानीय शासन अबलम्बन गरिनेछ ।
43. जुगल गाउँपालिकाद्वारा तयार गरिएको स्थानीय पाठ्यक्रम हाम्रो जुगल लागु गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक निर्देशिका तथा सन्दर्भसामाग्री तयार गरिनेछ । तामाङ बाहुल्यत रहेको क्षेत्रमा मातृभाषामा कक्षा संचालन गरिने छ ।
44. संरक्षकत्व विहिन वालिवालिकाहरू, चौरी गोठमा रहने परिवारका वालवालिकाहरू तथा बाध्यात्मक हिसावले विद्यालय पहुँचबाट बाहिर रहेका वालवालिकाहरूलाई रत्नराज्य मावि चनौटेमा आवसीय शिक्षा दिने व्यवस्था मिलाइनेछ । सो कार्यका लागि आवश्यक व्यवस्थापन मिलाइनेछ ।
45. कक्षा व्यवस्थापन, सिर्जनात्मक शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापलाई प्रोत्साहित गरिनेछ । वालविकास देखि कक्षा ५ सम्मका कक्षाकोठाहरूलाई धुलो रहित कक्षा र सिकाइ कर्नर स्थापनाका लागि आवश्यक व्यवस्थापन मिलाइनेछ । विद्यालय वालवलिका प्रतिभा उजागर कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
46. प्रतिरोधात्मक, प्रवर्द्धनात्मक, उपचारात्मक स्वास्थ्य सेवामा प्राथमिकता दिईनेछ । स्वास्थ्य पूर्वाधार, औषधी तथा स्वास्थ्य उपकरणको उपलब्धतामा बृद्धि गरिनेछ ।
47. नवजात शिशु मृत्युदर, मातृमृत्युदर र वालमृत्युदरलाई घटाउन आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । सबै स्वास्थ्य चौकीमा क्रमशः Birthing center स्थापनाको व्यवस्था गर्दै लिगिने छ । स्वास्थ्यचौकी भवन नभएका वडामा भवन निर्माणका लागि पहल गरिनेछ ।
48. गर्भवती महिलाको स्वास्थ्य परीक्षणलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम ल्याइनेछ । परीक्षणको सबै चक्र पुरा गर्ने गर्भवती महिलालाई नगद प्रोत्साहनका साथै एक माना धिउ र एक क्रेट अण्डा र स्याहार झोलावितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।

49. पुर्णखोप सुनिश्चितता वडा तथा गाउँपालिकाको अवस्थालाई कायम गर्दै हरेक वडाहरूमा खोपको अवस्थाको हरेक वर्ष समिक्षा गरिनेछ । साथै गाउँपालिका खोप दिवस मनाई पुर्ण खोपको अवस्थालाई हरेक वर्ष सुनिश्चित रहेको घोषणा गरिनेछ ।
50. खोप कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित बनाउनको लागि खोपको सुक्ष्म योजना तर्जुमा कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । खोप केन्द्रहरूलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
51. हरेक स्वास्थ्य संस्थामा स्वास्थ्य शिक्षा कर्नर राखिनेछ र पोषीला खानेकुराको प्रदर्शन गर्ने र स्थानीय स्तरका पोषीला खानेकुराहरूको उपभोग वृद्धि गराउन आवश्यक शिक्षा, परामर्श दिइने व्यवस्था मिलाइने छ ।
52. समयानुकूल आइपर्ने रोगहरूको रोकथाम गर्न तथा सामना गर्न आवश्यक तयारी गरिने छ । महामारीको पुर्व तयारी तथा व्यवस्थापनको लागि प्रतिकार्य योजना बनाइ लागू गरिने छ ।
53. सर्वे रोग तथा नसर्वे रोगको रोकथामको लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
54. महामारीको पुर्व तयारी तथा व्यवस्थापनको लागि आर. आर. टि. लाइ तयारी अवस्थामा राखिने छ साथै उक्त कार्यलाई औषधी, खोप तथा स्वास्थ्य सम्बन्धि सामाग्रीहरू तयारी हालतमा राखिने छ ।
55. जनताहरूलाई क्षमता विकास तथा आर्थिक विकासका लागि सिपमूलक तालिम दिइने छ । महिला शशक्तिकरणमा जोड दिई महिला हिसा न्यूनिकरण गरिनेछ । बाल विवाहलाई निरुत्साहित गर्ने नीति लिईने छ ।
56. जुगल गाउँपालिका भित्रका एमविविएस अध्ययन गर्ने जेहेन्दार बिद्यार्थीहरूलाई प्रोत्साहन गरिने छ । लोकसेवा तयारी गर्ने विद्यार्थीहरूलाई अध्ययनका लागि प्रोत्साहित गरिनेछ ।
57. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको सामाजिक समावेशीकरण एवं सेवा प्राप्तिमा सहज पहुँचका लागि गाउँपालिकाका तथा वडाका सार्वजनिक, सरकारी कार्यालयहरूलाई क्रमशः अपाङ्गमैत्री बनाउदै लिगिनेछ ।
58. जुगल खेलग्रामको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ । विद्यालय लक्षित खेलकुद र युवा लक्षित खेलकुद कार्यक्रमहरू आयोजना गरिनेछ । वडा स्तरमा र गाउँपालिकास्तरमा प्रतिस्पर्धात्मक खेलकुदका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

59. सामुदायिक वनको व्यवस्थापनबाट प्राप्त काष्ठ तथा गैङ्काष्ठ वन पैदावारमा आधारित उद्यमको सहज प्रवर्द्धन र विकास गरिने छ । कृषि वनको अवधारणलाई विकास गर्दे वनजन्य, फलफुल र जडिबुटि नर्सरी स्थापना गरिने छ ।
60. विपद् व्यवस्थापन कोषलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
61. कर्मचारीहरूलाई कार्यसम्पादन मूल्यांकनका आधारमा प्रोत्साहन गरिनेछ ।
62. कर अनिवार्य दायित्व हो तिर्नुपर्दछ भन्ने चेतना (धारणा) जनस्तरसम्म पुन्याउन कर साक्षरता कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । राजश्व परिचालनलाई प्रभावकारी वनाउन राजश्व शाखाको व्यवस्था गरि संस्थागत सुदृढिकरणका लागि आवश्यक श्रोत साधनको प्रवन्ध मिलाईने छ ।

जुगल गाउँपालिकाको समग्र विकास र समृद्धिमा निरन्तर सहयोग र सद्भाव पुन्याउदै समृद्ध जुगल बनाउने अभियानमा साथ दिनुहुने आम नागारिक तथा जनसमुदायप्रति आभारी छु । यो नीति तथा कार्यक्रम निर्माणमा महत्वपूर्ण योगदान गर्नुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, योजना अधिकृत लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी मित्रहरू र प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष योगदान पुन्याउने सबै महानुभावहरूमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद ॥

सृजना तामाङ्ग

उपाध्यक्ष

२०७७ असार १०